

die werden verdeeld over 26 schoolgebouwen. In de hal bij de trap toont een display de opbrengst aan zonnestroom en uitgespaarde CO₂. 'Dit is lastig om te vertellen aan de kinderen. We zouden deze gegevens liever vertalen in uitgespaarde bomen, om het voor de leerlingen begrijpelijk te maken,' zegt Van der Spek.

Ook kunnen de kinderen de zonnepanelen niet zien, omdat ze niet op het dak mogen klimmen. Van der Spek wil daarom luchtfoto's van het schoolgebouw tonen aan de leerlingen.

Financiering

Qua financiering zijn PV-projecten steeds vaker haalbaar, in tegenstelling tot enkele jaren geleden. Dat zegt Jappe Goud van W/E adviseurs, dat 20 PV-projecten in Nederland onderzoekt. Inmiddels zijn er al zes projecten in kaart gebracht. Doel is om een database te bouwen op grond van de ervaringen.

Plan is om deze database voor de zomervakantie online te zetten op de websites van Stichting Monitoring Zonnestroom en Agentschap NL. Goud ziet dat woningcorporaties nu makkelijker huurverhoging doorvoeren bij energiebesparende maatregelen. 'Dit is nu makkelijker, omdat bewoners hun energiekosten zien dalen door de investeringen,' zegt Goud. Hij adviseert om zonnepanelen regelmatig schoon te maken en de opbrengst van de panelen in de gaten te blijven houden. De opbrengst kan lager uitvallen door beschaduwing door bomen of lantaarnpalen.

Ook al is zonne-energie al rendabel, veel investeerders schrikken nog steeds terug van de grote bedragen en lange terugverdiertijden bij PV-projecten. Dat zegt Jos Bakker van ZON Energie tijdens zijn lezing in de bus. Bakker sprak onlangs vijf directeuren van woningcorporaties en vijf directeuren van aannemersbedrijven. 'Allen hadden veel belangstelling voor de financiering van grootschalige PV-projecten bij woningen,' zegt Bakker. 'Maar het gaat om grote investeringen, die over een langere periode moeten worden terugverdiend.' Bakker adviseert om de financiële risico's te spreiden en te delen met andere partijen. Dit kan via exploitatie vanuit lokale energiebedrijven. Ook raadt Bakker ondernemers aan om in consortia te gaan zitten, om de samenwerking met corporaties, aannemers en projectontwikkelaars voor PV-projecten te stimuleren.

Nuchter

We moeten nuchter blijven. Die boodschap verwoordt Peter Desmet, eigenaar van SolarClarity, een groothandel in PV-materialen uit Weesp. Desmet is een Vlaming die in Nederland woont en werkt als ondernemer in de solar sector. Hij betoogde een jaar geleden dat zonnestroom in Nederland net zo duur of zelfs goedkoper was dan stroom uit het net. Dit werd destijds niet direct geloofd, maar inmiddels is dit algemeen aanvaard. Desmet waarschuwt echter voor overdreven optimisme. Hij ziet een explosie van PV-initiatieven, maar 'weinig zullen lukken'. Desmet verwijst naar zonnefilm-

producent Helianthos, de Nuon-dochter die falliet ging en nu een doorstart krijgt. De markt voor flexibele zonnecellen is echter volgens Desmet dermate klein en de technologie dermate duur dat het lastig is voor een bedrijf om daarmee winst te maken. Ook de ambitieuze plannen van Arcadis voor een zonnepark in Twente en van Aedes voor PV op huurwoningen kunnen mislukken, aldus Desmet.

Desmet: 'De prijzen voor zonnestroom zijn al zover gedaald dat subsidies of btw-verlagingen niet meer nodig zijn. De prijzen voor particulieren zijn al laag genoeg.' Voor grootschalige uitrol van zonnepanelen in Nederland bestaan er nog wel enkele obstakels, zegt Desmet. Die bevinden zich vooral op gebied van wetgeving. 'Groene stroom krijgt geen voorrang op het net, in tegenstelling tot België en Duitsland waar leveranciers verplicht zijn om eerst groene stroom af te nemen. Ook wordt energiebelasting alleen geheven bij de kleinverbruikers, waardoor zonne-energie bij grootverbruikers minder aantrekkelijk is ten opzichte van grijze stroom. Ook virtueel salderen, waarbij de eigenaar van zonnepanelen wordt ontheven van energiebelasting op zijn groene stroom, is nog niet toegestaan in de wet.' Veel initiatieven gaan hieraan voorbij, zegt Desmet. 'Veel teleurstellingen kunnen worden voorkomen door kennis te nemen van deze obstakels.' Hij pleit voor vroegtijdig contact tussen 'starters' en ervaringsdeskundigen. ☺